

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

ZAKON br. 04/L-028

O INDUSTRIJSKOM DIZAJNU

Skupština Republike Kosovo;

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja

ZAKON O INDUSTRIJSKOM DIZAJNU

GLAVA I
OPŠTE ODREDBE

Član 1
Cilj

Ovim zakonom uređuju se uslovi i postupak registracije industrijskog dizajna, prava koja proizilaze iz registracije, ostvarivanje ovih prava i komunitarni dizajn.

Član 2
Oblast primene zakona

Ovaj zakon primeniće se na sve industrijske dizajne koji su predmet postupka registracije u Kancelariji za industrijsku svojinu, uključujući komunitarne dizajne i međunarodne registracije dizajna koje važe u Republici Kosovo.

Član 3
Definicije

1. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1.1. **Ministarstvo** - Ministarstvo za trgovinu i industriju;
- 1.2. **Ministar** - ministra trgovine i industrije;
- 1.3. **Kancelarija za industrijsku svojinu (KIS)** - nezavisna Kancelarija za industrijsku svojinu u okviru Ministarstva za trgovinu i industriju;
- 1.4. **Dizajn** - spoljni oblik proizvoda u celini ili samo jednog njegovog dela, a koji je rezultat koji proizlazi iz karakteristika proizvoda, posebno u obliku, nacinu, boji, linija, konture, teksture ili materijala samog proizvoda, ili njegovog ornamenta;
- 1.5. **Proizvod** - svaka industrijska materija ili ručni rad između ostaloga uključujući delove namenjene za postavljanje celini kompleksnog proizvoda, pakovanju, oprema za knjige, grafički simboli i tipografski oblici slova, ali isključujući kompjuterske programe;
- 1.6. **Kompleksan proizvod** - proizvod koji je sastavljen od više delova koji se mogu zamenjivati na način gde je moguća podela ili ponovno sastavljanje proizvoda;
- 1.7. **Pariska konvencija** - Pariska konvencija za zaštitu industrijske svojine od dana 20 mart 1883 . godine , izmenjena u Briselu 14 decembra 1900 godine, u Vasingtonu 2 juna 1911 godine, u Hagu 6 novembra 1925 godine, u Londonu 2 juna 1934 godine, u Lisabonu 31 oktobra 1958 godine i u Stokholmu 14 jula 1967, izmenjenu 28 septembra 1979 godine;
- 1.8. **Sporazum iz Lokarna** - Sporazum iz Lokarna kojim se osniva Medjunarodna klasifikacija za industrijske dizajne, potpisan u Lokarnu 8. oktobra 1968 godine, izmenjen 28.septembra 1979 godine;
- 1.9. **Međunarodna klasifikacija** - klasifikacija osnovana u skladu sa Sporazumom iz Lokarna;
- 1.10. **Haski sporazum** - Haški Sporazum za Medjunarodno Depozitiranje Industrijskih Dizajna dana 6 novembar 1925 godine, izmenjen u Hagu 28 novembra 1960 godine (Akt 1960 godine), dopunjen u Stokholmu 14 jula 1967 godine, sa izmenama od dana 28 semtembra 1979 (Dopunjeni Akt 1967 godine) i Zenevski Akt Haskog Sporazuma za Medjunarodnu Registraciju Industrijskih Dizajna, usvojenog u Zenevi 2 jula 1999 godine (Zenevski Akt 1999godine) i odredbe spovodecih Pravilnika Haskog Sporazuma;
- 1.11. **Međunarodna kancelarija** - Medjunarodna kancelarija Svetske organizacije za intelektualnu svojinu;
- 1.12. **Pravilnik o komunitarnom dizajnu** - Pravilnik Saveta Evrope (SE) br.6/2002 za komunarni dizajn i njegove izmene;

1.13. **Komunitarski dizajn** - registrovani i neregistrovani dizajn u skladu sa Pravilnika o komunalnom dizajnu;

1.14. **Aplikacija za komunitarni dizajn** - postupak za registraciju komunitarni dizajn, prema odredbama Pravilnika o komunalnom dizajnu;

1.15. **Nacionalni dizajn** - industrijski dizajn dobiven od Kancelarije za industrijsku svojinu prema postupcima u skladu sa odredbama ovoga zakona;

1.16. **Aplikacija za nacionalni dizajn** - primena nacionalnog dizajna dobivenog u Kancelariji za industrijsku svojinu, u skladu sa odredbama ovoga zakona;

1.17 **Ekskluzivno pravo na dizajn** – pravo vlasnika industrijskog dizajna da koristi registrovani dizajn kao i sprečavanje ostalih lica da koriste dizajn bez njegove dozvole;

1.18. **Isključiva licenca** – licenca izdata od strane vlasnika dizajna kojom se prenose isključiva prava na industrijski dizajn;

1.19. **Neisključiva licenca** – licenca izdata od strane vlasnika dizajna kojom se prenose samo prava određena od vlasnika dizajna;

1.20. **Podlicenca** - licenca izdata od dobitnika licence predviđenog ugovorom o licenci;

1.21. **Certifikat prednosti** – certifikat kojim se potvrđuje pravo prednosti aplikacije za dizajn.

Član 4

Kancelarija za industrijsku svojinu

Kancelarija za industrijsku svojinu (u daljem tekstu: Kancelarija) je odgovorna za postupak registracije i zaštitu industrijskog dizajna prema ovom zakonu.

GLAVA II

USLOVI ZA ZAŠTITU INDUSTRIJSKOG DIZAJNA

Član 5

Zaštita industrijskog dizajna

1. Pravna zaštita industrijskog dizajna se može ostvariti ako je nov i ako je individualnog karaktera.

2. Dizajn koji je primenjen u proizvodu ili je sastavni deo proizvoda i koji je sastavni deo složenog proizvoda smatra se novim i individualnog karaktera:

2.1. ako sastavni deo koji je ugrađen u složeni proizvod, ostaje vidljiv pri normalnoj upotrebi proizvoda;

2.2. ako vidljiva obeležja sastavnog dela proizvoda ispunjavaju uslove novosti i individualnosti karaktera.

3. Prema stavu 2. podstavu 2.1. ovog člana je upotreba od strane korisnika proizvoda koja ne uključuje održavanje, servisiranje ili popravku proizvoda.

Član 6 Novost dizajna

1. Dizajn se smatra novim ako nijedan identičan dizajn nije postao dostupan javnosti pre datuma aplikacije za registraciju dizajna ili ako nije zatraženo pravo prvenstva pre datuma priznatog prvenstva.

2. Dizajn se smatra identičnim ako se njihove karaktersitike razlikuju samo u nebitnim pojedinostima.

Član 7 Individualni karakter dizajna

1. Dizajn se smatra da ima individualni karakter ako opšti utisak kojeg stvara kod informisanog potrošača promeni utisak kojeg kod njega je stvorio bilo koji drugi dizajn koji je bio na raspolaganju javnosti pre datuma predaje aplikacije za dizajn, ili ako je traženo pravo prednosti prije datuma priznanja prava na prednost.

2. Tokom procene individualnog karaktera dizajna uzima se u obzir stepen slobode stvaranja dizajna od strane dizajnera.

Član 8 Dostupnost dizajna

1. U cilju članova 6. i 7. ovog Zakona smatra se da je dizajn bio poznat za javnost ako je oglasavan posle postupka registracije je izložen ili upotrebljen u trgovini ili je dostupan na drugi način, osim kada može biti obznanjena zbog opravdanih razloga, u specijalizovanim poslovnim delatnostima specializovane u određenom sektoru, unutar teritorije Republike Kosovo, pre datuma podnošenja zahteva za registraciju, ili ako se pretenduje prioritet, datum prioriteta.

2. Ne smatra se da je dizajn bio dostupan ili je učinjen poznat za javnost i ako je pod uslovima tajnosti je upoznato treće lice.

3. Dostupnost dizajna prema stavu 1. ovog člana neće se uzeti u obzir ako dizajn za koga se zahteva zaštita bio poznat za javnost:

3.1. od dizajnera, njegov zakonski naslednik ili treće lice, kao rezultat izdatih podataka ili preduzetih aktivnosti od dizajnera ili njegovog zakonskog naslednika;

3.2. tokom perioda od dvanaest (12) meseci pre dana predaje aplikacije za industrijski dizajn, ili ako je zahtevano pravo prednosti, onda od dana prednosti.

4. Odredbe iz stava 3. ovog člana sprovodice se i u slučajevima kada je dizajn postao javan kao posledica zloupotrebe na stetu dizajnera ili njegovog naslednika.

Član 9

Uslovljeni dizajn sa tehničkom funkcijom i uspostavljeni dizajn

1. Sa industrijskim dizajnom ne mogu se zaštititi karakteristike spoljnog oblika proizvoda:

1.1. koje su uslovljene sa tehničkim funkcijama;

1.2. za koje je potrebna reprodukcija u načinu i istoj dimenziji na način da proizvod u cijem sastavu je dizajn koji može na mehanicki način da se spoji sa drugim proizvodom i koji može da se postavi u ili zajedno sa drugim proizvodom ili oko njega, na način da oba proizvoda mogu da izvrse njihove funkcije.

2. Bez obzira od odredbi stava 1. podstava 1.2. ovoga člana, dizajn postoj[e u skladu sa članom 6. i 7. ovoga Zakona, u dizajniranju čija će preporučljivost da omogući povezivanje zamenljivih delova jednoga proizvoda.

Član 10

Dizajn protiv javnog interesa i moralnih principa

Dizajn koji je u suprotnosti sa javnim interesom i moralnim principima ne može se zaštititi.

GLAVA III PRAVO NA INDUSTRIJSKI DIZAJN

Član 11

Dizajner

1. Dizajner je fizičko lice koje je stvorilo industrijski dizajn.

2. Lice koje je nudilo samo tehničku pomoć u stvaranju dizajna, ne smatra se dizajnerom.

Član 12

Pravo nad industrijskim dizajnom i pravo pretpostavjenog vlasnika

1. Dizajner ili njegov nasljednik ovlašćeni su za početak postupka za dobivanje industrijskog dizajna u skladu sa ovim Zakonom.
2. Ako dizajner nije i podnosilac aplikacije za industrijski dizajn, podnosilac aplikacije ima pravo da započne postupak za dobivanje industrijski dizajna u skladu sa stavom 1. ovog člana dok se ne dokaze suprotno od ovoga.
3. Ako je dizajn stvoren na osnovu ugovora po narudzbi, pravo za dizajn pripada narucilacu dizajna ako sa ugovorom nije drugačije predviđeno.
4. Ako je dizajn stvorio dizajner tokom izvršenja obaveza kao zaposlen ili dok je sprovodio savete poslodavca, poslodavac ima pravo za početak postupka za dobivanje industrijskog dizajna, ako ugovorom nije drugačije predviđeno.
5. Lice u čije ime je registrovan industrijski dizajn ili lice u čije ime je podnosjen zahtev prije registracije, smatra se licem koja ima pravo u svim postupku koja se vodi u Kancelariju u vezi sa dizajnom.

Član 13

Zajedničko stvaranje industrijskog dizajna

1. Ako je dizajn stvoren kao zajedničko delo nekoliko dizajnera, pravo za industrijski dizajn pripada onima, odnosno njihovim zakonskim nasljednicima, i smatra se da oni imaju pravo u industrijski dizajn u skladu sa ovim zakonom.
2. Deo dizajnera u jednom dizajnu koji je zajedničko delo određuje se na osnovu doprinosa svakog dizajnera, sem u slučaju kada se određuje drugačije ugovorom.
3. Ako se doprinos dizajnera ne određuje u ugovoru i ne može se odrediti na osnovu doprinosa svakog dizajnera, oni se smatraju jednakim.

Član 14

Moralna prava dizajnera

1. Dizajner ima pravo da se ističe kao dizajner u svim dokumentima tokom javne izložbe njegovog dizajna, bez obzira da li je podnosilac aplikacije ili je nosilac prava.
2. Moralno pravo dizajnera ne može se prenositi.
3. Ako su nekoliko dizajnera učestvovala na stvaranju dizajna pravo ista 1. ovog člana pripada svim dizajnerima, bez obzira na doprinos u stvaranju dizajna.

Član 15
Zajednička prava na industrijski dizajn

Domaća ili strana pravna i fizička lica uživaju jednaka prava na zaradu i zaštitu dizajna prema ovom zakonu.

GLAVA IV
EKEFTI REGISTROVANOG INDUSTRIJSKOG DIZAJNA

Član 16
Sticanje industrijskog dizajna

1. Industrijski dizajn se stiče donosenjem odluke za registraciju industrijskog dizajna i registracijom u registar.
2. Datum registracije u registar je ista sa datumom donošenja odluke za dobivanje prava industrijskog dizajna.

Član 17
Eksluzivna prava od industrijskog dizajna

1. Vlasnik industrijskog dizajna ima eksluzivno pravo za upotrebu registrovanog dizajna i ometanju ostalih lica na upotrebu dizajna bez njegove dozvole.
2. Upotreba, u smislu stava 1. ovog clana, ukljucujuci preradu, nudjenje, stavljanju u promet, uvoz, izvoz, tranzit ili upotrebu proizvoda u cijem je sastavu prihvacen dizajn, ili komercijalizaciju ovog proizvoda sa ove ciljeve.
3. Ako je objavljivanje registrovanog industrijskog dizajna pomerena u skladu sa članom 45. ovog zakona, tokom ovog vremena dok je na snazi pomeranje, vlasnik ima pravo da spreči treća lica da upotrebe dizajn prema stavu 2. ovog člana, samo ako ova upotreba je rezultat kopiranja registrovanog dizajna.

Član 18
Ograničenja isključivih prava

1. Isključivo pravo ne može se ostvariti u odnosu na:
 - 1.1. preduzete radnje za privatne netrgovinske svrhe;
 - 1.2. preduzete radnje za eksperimentalne svrhe;

- 1.3. radnje reprodukcije preduzetih sa ciljem citiranja ili edukacije, ako je ovo u skladu sa pravilima dobrog ponašanja u poslovanju i ne stvara metu tokom normalne upotrebe dizajna, i da se istica izvor.
2. Sa navedenim delima istaknutim u stavu 1. ovog člana ekskluzivna prava koja proizlaze iz industrijskog dizajna posle registracije ne mogu da se ostvaruju sa:
- 2.1. opremom letelica registrovanih u drugoj državi, kada one privremeno ulaze na teritoriji Kosova;
 - 2.2. uvozu rezervnih delova na Kosovu, sa ciljem opravke letelica;
 - 2.3. realizacijom opravki letelica.

Član 19

Pravo na dizajn na osnovu ranije upotrebe

1. Pravo na raniju upotrebu dizajna ima treće lice koja može da argumentiše da pre datuma podnošenja aplikacije za dizajn ili pre datuma sticanja prava na prednost, ako je zatraženo, na teritoriji Republike Kosovo je počelo u dobroj volji sa upotrebom dizajna ili je završilo prethodne pripreme sa ciljem upotrebe i ako je takav dizajn nije stvoren sa kopiranjem ranijeg zasticeenog dizajna.
2. Na osnovu prava ranije upotrebe, treće lice je ovlašćeno da koristi dizajn sa ciljem upotrebe pre datuma podnošenja aplikacije za industrijski dizajn ili pre datuma primljenog prava na prednost, ako prednost je zahtevana.
3. Lice koje ima pravo na prava ranije upotrebe ne može da ostalim licima izda licencu za upotrebu dizajna.
4. Pravo na raniju upotrebu ne može da se prenosi, sem kada treće lice je preduzimalac i dizajn prenosi zajedno sa prenosom preduzeća u okviru koje su preduzete mere upotrebe ili sprovođenja u skladu sa stavom 1. ovoga člana.

Član 20

Gašenje prava za zabranu upotrebe dizajna

1. Pravo za zabranu na upotrebu proizvoda koji sadrži industrijski dizajn se ugasi sa postavljenjem na tržištu Republike Kosova od strane samog vlasnika dizajna ili posle dozvole od strane vlasnika.
2. Gašenje prava iz stava 1. ovog člana može da se proširi i na teritoriju van Kosova, ako jedna takva stvar određivana sa međunarodnim ugovorima koji obavezuju republiku Kosova.

GLAVA V

INDUSTRIJSKI DIZAJN KAO PREDMET SVOJINE

Član 21

Prenos

1. Pravo na industrijski dizajn može se preneti na druga lica.
2. Prenos registruje se u registar i objavljuje se u biltenu Kancelarije na zahtev neke od stranaka, na osnovu njihovog preliminarnog sporazuma.
3. Prenos ima uticaja kod trećih stranaka posle registracije u registar. Pre nego što se on registruje prenos ima uticaja prema trećim strankama koja su bila upoznata za takav čin.

Član 22

Licenca

1. Vlasnik industrijskog dizajna može izdati isključivu ili neisključivu licencu za korišćenje prava dizajna u celini ili u delovima, koja se mogu primeniti na celoj teritoriju Republike Kosovo ili njen deo.
2. Pravo za korišćenje industrijskog dizajna stiče se na osnovu ugovora za licenciranje dok ovo pravo ima uticaj na treće lice posle registracije licence u Registar.
3. Ugovor za licencu da bude u pisanom obliku i da bude potpisan od strane ugovorni stranaka.
4. Vlasnik dizajna može da ostvari prava od industrijskog dizajna naspram dobitnika licence koji je prekršio neku odredbu od ugovora za licenciranje posebno u vezi sa dužinom vremena licence i ograničenja upotrebe industrijskog dizajna.
5. Dobitnik licence može da pokrene sudski spor u pogledu kršenja prava koja proizlaze iz industrijskog dizajna samo ako nosilac industrijskog dizajna se ovim se slaže.
6. Dobitnik licence može da izda pod licence (re-licence) jedino ako se ovo određuje u ugovoru.
7. Registracija licence se vrši na zahtev vlasnika dizajna ili dobitnika licence pod uslovom da Kancelariji da na uvid kopija ugovora za licencu.
8. Registracija licence objavljuje se u biltenu Kancelarije.
9. Zahtev za registraciju licence određuje se sa podzakonskim aktom.

Član 23
Pravo zaloge na industrijski dizajn

1. Industrijski dizajn može da bude predmet zaloge.
2. Na zahtev jedne od stranaka, pravo iz stava 1. ovog člana se registruje u registar.
3. Registracija zaplene objavljuje se u biltenu Kancelarije.
4. Zaplena stvara pravne posledice nad ostalim licima posle registracije u registar.
5. Zahtev za registraciju plena određuje se sa podzakonskim aktima.

Član 24
Postupak izvršenja

1. Industrijski dizajn može biti predmet postupka za izvršenje.
2. Na zahtev jedne od stranaka, pravo iz stava 1. ovog člana registruje se u Registar i oglasava.
3. Postupak za izvršenje stvara pravne posledice nas trećim licima posle registracije u registar.
4. Zahtev za registraciju izvršenja određuje se podzakonskim aktima.

Član 25
Stečaj

Ako je industrijski dizajn uključen u postupku stečaja, na zahtev nadležnog organa ovaj podatak se registruje i objavljuje u biltenu Kancelarije.

Član 26
Aplikacija za registraciju industrijskog dizajna kao predmeta svojine

Odredbe članova 21, 22, 23, 24. i 25. primenjuju se i za aplikacije za registraciju industrijskih dizajna kao imovinskog predmeta.

GLAVA VI

APLIKACIJA ZA REGISTRACIJU INDUSTRIJSKOG DIZAJNA

Član 27

Postupak za registraciju industrijskog dizajna

Procedura za registraciju industrijskog dizajna počinje sa podnošenjem aplikacije u Kancelariju.

Član 28

Sadržina aplikacije

1. Aplikacija industrijskog dizajna treba da sadrži:

1.1. zahtev za registraciju industrijskog dizajna;

1.2. podatke za podnosioca aplikacije;

1.3. izgled dizajna koja treba da bude pogodna za reprodukciju. Ako predmet aplikacije je dvo dimenzionalni dizajn, dok aplikacija sadrži zahtev za pomeranje objavljivanje u skladu sa članom 45. ovog zakona, predstavljanje dizajna može da bude i sa uzorkom.

2. Aplikacija industrijskog dizajna treba da sadrži:

2.1. naziv proizvoda u kojem se sprovodi dizajn;

2.2. podatke za ovlašćenog predstavnika, ovlašćenje ako podnosilac aplikacije je poseduje;

2.3. ako je podnosena zajednička aplikacija, podaci o zajedničkom predstavniku.

3. Aplikacija industrijskog dizajna može da sadrži:

3.1. opis sa kojim se objašnjava izgled ili uzorak dizajna;

3.2. zahtev za pomeranje objavljivanja industrijskog dizajna koji je registrovan u skladu sa članom 45. ovoga zakona;

3.3. klasifikacija proizvoda odnosno obeležavanje klase u kojem dizajn treba da bude sastavni deo ili u kojem dizajn treba da se sprovede, u skladu sa Sporazumom Lokarna, a na osnovu Međunarodne klasifikacije;

3.4. podatke za dizajnera ili za dizajnere ili podatke dizajnera ili za dizajnere koji ne žele da ih isticu;

3.5. podatke za dokaze o prednostima iz člana 33. i 34. ovoga zakona.

4. Aplikacija za industrijski dizajn i za sve ostale sastavne delove aplikacije određuju se za podzakonskim aktom.

5. Podaci u aplikaciji za industrijski dizajn istaknutih u stavu 2. i stavu 3. podstavu 3.1 i 3.3. ovog člana, nemaju uticaja u obimu zaštite dizajna.

6. Aplikacija sadrži dokaz o uplati stope za registraciju i objavljivanja, i ako se tražili odlaganje objavljivanja prema stavu 3. podstav 3.2. ovog člana, dokaz o plaćanju tarife za odlaganje.

Član 29

Višestruke aplikacije za industrijski dizajn

1. Ako aplikacija sadrži nekoliko dizajna, svi proizvodi u kojima je dizajn sastavni deo, ili u kojima se dizajn primenjuje, klasificiraju se u jednu klasu na osnovu međunarodnog dizajna.

2. U mnogobrojnu aplikaciju se navodi broj dizajna za koje se zahteva zaštita.

3. Prema svakom dizajnu koji je uključen u mnogobrojnu aplikaciju, može da se deluje odvojeno, sa ciljem sprovođenja odredbi ovoga zakona. Dizajni u takvim slučajevima mogu da budu predmet realizacije prava iz ugovora za licence, hipoteke ili zaplene, postupku za izvršenje, stečaja, prenosu prava, pomeranju objavljivanje ili nevezanog proglašavanja dizajna.

4. Višestruke aplikacija podleže plaćanju dodatnih stope za registraciju i objavljivanje.

Član 30

Raspodela višestruke aplikacije

1. Podnosilac aplikacije može da deli višestruku aplikaciju na dva ili više aplikacija tako što svaki od njih može da sadrži jedan ili više dizajna proizvoda.

2. Svaki odvojena aplikacija od višestruke aplikacije stiče pravo prednosti na višestruku aplikaciju.

3. Uslovi za podelu višestruke aplikacije određuje se sa podzakonskim aktom.

Član 31

Datum aplikacije

Datum aplikacije za industrijski dizajn je datum kada se predaju dokumenta Kancelariji a koja sadrže podatke određenih u članu 28. stav 1. zakona, od strane podnosioca aplikacije.

Član 32

Pravo prednosti stečene aplikacijom

1. Ako aplikacija za registraciju industrijskog dizajna je predata u skladu sa članom 28. i 29. ovog zakona, podnosilac aplikacije od dana predaje aplikacije, ima pravo na prednost prema svakom drugom podnosiocu aplikacije koji podnosi aplikaciju kasnije za registraciju istog industrijskog dizajna.
2. Podnosena aplikacija prema Međunarodnom Sporazumu ciji je potpisnik Republika Kosovo, stiče pravo prednosti prema odredbama sporazuma.
3. Pravo prednosti koja se zahteva prema članovima 33. i 34. ovoga zakona, ima uticaja tako sto datum prednosti smatra se datum podnošenja aplikacije za industrijski dizajn sa ciljem određivanja koja prava imaju prednosti u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Član 33

Pravo prednosti

1. Ako podnosilac aplikacije za industrijski dizajn je podnosio aplikaciju po prvi put u nekoj od zemalja članica Pariske Unije koja je osnovana Pariskom Konvencijom za zaštitu industrijske svojine, prilikom aplikacije za isti industrijski dizajn u Republiku Kosovo, može se pozivati na dan aplikacije po prvi put, pod uslovom da aplikaciju na Kosovu učini u roku od šest (6) meseci od ovog datuma.
2. Podnosilac aplikacije koji se poziva na pravo prednosti u vezi sa stavom 1 ovog člana, u njegovom podnošenju u Kancelariji podnosi osnovne podatke za aplikaciju na kojoj se poziva, država, datum i broj aplikacije, u roku od tri (3) meseca od datuma podnošenja aplikacije u Kancelariji, tako sto predstavlja opis prve aplikacije overene od ovlašćenog organa države članice Pariske Unije kao i prevod opisa.
3. Ako podnosilac aplikacije ne ispunjava navedene uslove iz stava 1. ovog člana, smatra se da pravo prednosti nije zahtevano.

Član 34

Pravo prednosti izloženja

1. Ako podnosilac aplikacije je izložio industrijski dizajn na nekoj službenoj izložbi ili na nekoj međunarodnoj izložbi koja je službeno priznata na Kosovu ili u nekoj državi članici Pariske Unije, može da zahteva da kao datum podnošenja prve aplikacije da se

prizna datum prve izlozbe proizvoda, pod uslovom da podnosenje aplikacije na Kosovu ucini u roku od šest (6) meseci od navedenog datuma.

2. Podnosilac aplikacije koji se poziva na pravo prednosti na osnovu izlozbe proizvoda obavezan je da da pored podnosenja u Kancelariji da podnosi i potvrdu izdatu od strane ovlasenog organa drzave clanice Pariske Unije u kojoj se potvrđuju podaci za vrstu izlozbe, mesto održavanja izlozbe, datum otvaranja i zatvaranja i prvi dan izlozbe proizvoda koji je naveden u aplikaciji, kao i dokaz za dizajn proizvoda koji je prđstavljen na izlozbi.

3. Ako podnosilac aplikacije ne ispunjava navedene uslove u stavu 2. ovog člana smatra se da pravo prednosti nije zahtevano.

Član 35 Certifikat prednosti

Na zahtev podnosioca aplikacije ili vlasnika industrijskog dizajna i posle plaćanja zahtevane stope, Kancelarija izdaje certifikat prednosti.

GLAVA VII POSTUPAK REGISTRACIJE

Član 36 Registar

1. Kancelarija ima registar aplikacija i registar industrijskih dizajna u kojima se registruju aplikacije za registraciju industrijskih dizajna koja su u skladu sa uslovima iz člana 28. ovog zakona i kojima je priznat datum podnošenja prema članu 31. ovog zakona, kao i industrijski dizajni za koje nije odbijena registracija prema članu 42. ovoga zakona.

2. Sadržaj registra određuje se podzakonskim aktom.

3. Registar je javan.

4. Ako aplikacija sadrzi zahtev za pomeranje roka objavljivanje registracije u skladu sa članom 45. ovog zakona, informacija za ovu aplikaciju ili registraciju nije javna pre objavljivanje registracije u skladu sa članom 44. ovog zakona.

5. Na zahtev zainteresovane stranke i posle plaćanja odgovarajuće stope Kancelarija izdaje jedan ekstrakt iz registra.

Član 37

Bilten Kancelarije

Kancelarija objavljuje svoju biltenu sa podacima određenim ovom zakonom i podzakonskim aktima.

Član 38

Takse

1. Za predviđene postupke sa ovim zakonom placaju se stope određene sa podzakonskim aktom.
2. Vrste taksu i njihova visina se utvrđuju sa pozakonskim aktom.
3. Ako predviđene taksu nisu placane, aplikacija ili zahtev se odbija, dok u slučaju ne plaćanja takse za produženje zaštite industrijskog dizajna, isti prestaje da vredi.

Član 39

Istraživanje novosti dizajna

Na zahtev zainteresovane stranke i posle plaćanja određene stope, kancelarija će nuditi usluge koje uključuju zahtev za novine registrovanog dizajna koji su na snazi u Republiku Kosovo.

Član 40

Odredjivanje datuma podnošenja aplikacije za industrijski dizajn

1. Posle prijema aplikacije, Kancelarija razmatra aplikaciju da li ispunjava uslove za datum prijema aplikacije prema članu 28. stav 1. ovog zakona.
2. Ako aplikacija ne ispunjava uslove za datum prijema aplikacije, Kancelarija poziva podnosioca aplikacije u roku od šesdeset (60) dana, od dana prijema poziva da popuni određene nedostatke.
3. Ako podnosilac aplikacije u određenom roku popuni nedostatke u aplikaciji u skladu sa stavom 2. ovog člana Kancelarija određuje kao datum prijema aplikacije datum popune nedostataka.
4. Ako podnosilac aplikacije u određenom roku ne deluje na osnovu poziva Kancelarije, aplikacija se odbija uz odluku.
5. Posle određivanja datuma aplikacije Kancelarija poziva podnosioca koji nije predao dokaze o plaćanju stope, u roku od trideset (30) dana od dana prijema poziva da nudi dokaze o plaćanju kancelariji.

6. Nakon određivanja datuma aplikacije, aplikacija ne može biti promenjena ni da se širi obimdelatnosti zaštite dizajna.

7. Na zahtev podnosioca aplikacije ili vlasnika registrovanog dizajna, ispravka imena ili adrese podnosioca aplikacije, ili vlasnika dizajna, ispravka ostalih tehnickih gresaka se dozvoljava, pod uslovom da se objekat zastite ne proširi i posle plaćenja dodatne stope.

8. Sadržaj zahteva za promene prema stavu 7. ovog člana utvrđuje se podzakonskim aktom.

Član 41

Formalno razmatranje aplikacije za industrijski dizajn

1. Sa formalnim razmatranjem aplikacije, Kancelarija potvrđuje da podnosena aplikacija ispunjava uslove iz člana 29. stav 1. ovog zakona, odnosno uslove iz člana 29. ovog zakona za višestruku aplikaciju.

2. Ako aplikacija ne ispunjava uslove iz stave 1. ovog člana Kancelarija poziva podnosioca aplikacije da u roku od šesdeset (60) dana popuni aplikaciju.

3. Na zahtev podnosioca aplikacije, rok iz stava 2. ovog člana može da se produzi najviše za još šesdeset (60) dana uslovno, da je uplaćena dodatna stope.

4. Ako podnosilac aplikacije za dizajna ne deluje na osnovu poziva, aplikacija se odbija uz odluku.

Član 42

Odbijanje registracije industrijskog dizajna

1. Kancelarija odbija odlukom registraciju industrijskog dizajna ako:

1.1. dizajn nije dizajn u smislu člana 3. stav 1. podstav 1.4. ovog zakona;

1.2. dizajn ne ispunjava navedene zahteve u članu 10, ovoga zakona;

1.3. dizajn predstavlja neovlašćenu upotrebu nekog od naziva, amblema i raznih metalnih pločica i pojedinih natpisa predviđenih članom 6b Pariske Konvencije, a koja se od posebnog javnog interesa za Republiku Kosovo.

2. Kancelarija odbije na delimičan način zahteva za registraciju dizajna prema podstavovima 1.2. i 1.3. ovog člana, ako dizajn ispunjava uslovima za registraciju i ako se čuva obliku i identitet dizajna.

3. Odluku za odbijanje registracije dizajna ne izdaje se ako podnosilac aplikacije nije prethodno upoznat pismeno u vezi sa razlozima za odbijanje i nije pozivan da povuče aplikaciju ili da izrazi pismeno njegovo misljenje za razloge odbijanja registracije.

4. Podnosilac aplikacije za registraciju dizajna ima pravo da u roku od šesdeset (60) dana od dana prijema pismenog znanja prema stavu 3, ovog člana, da donese dokaze za nove podatke koji bi mogli uticati na završnu odluku kancelarije.

5. Na zahtev podnosioca zahteva, vremenski rok naveden u stavu 4. ovog člana može da se produži i za šesdeset (60) dana plaćanje dodatne tarofe.

Član 43

Registracija dizajna

Ako aplikacija ispunjava uslove registracije za dizajn prema članu 41. ovog zakona, do te mere u kojoj aplikacija nije odbijena na osnovu člana 42. ovog zakona, kancelarija uz odluku registrira dizajn, pod uslovom da je dodatna tarifa održavanja za prvi petogodišnji period zaštite industrijskog dizajna je plaćena.

Član 44

Objavlivanje dizajna

1. Registrovani dizajn objavljuje se u biltenu Kancelarije.
2. Sadržaj podataka koji se publiciraju u biltenu Kancelarije određuje se podzakonskim aktom.

Član 45

Odlaganje objavljivanja

1. Podnosilac aplikacije može da zahteva, tokom predaje aplikacije, da publikacija registrovanog dizajna da se pomeri za jedan period od dvanajst (12) meseci od dana predaje aplikacije ili ako se tezi prednost od dana prijema prednosti.
2. Posle zahteva iz stava 1. ovog člana i ispunjenja uslova dizajn se registruje, ali podaci za dizajn i nijedan podatak iz dosiea aplikacije nisu javni.
3. Kancelarija oglašava u biltenu Kancelarije zahtev za pomeranje roka za publikaciju registrovanog dizajna, zahtevu se dodaju podaci o vlasniku registrovanog dizajna, datuma predaje aplikacije kao i ostali podaci koji se određuju sa podzakonskim aktom.
4. U slučajevima iz stava 1. ovog člana, Kancelarija posle isteka dodatnog roka za odlaganje objavljivanja poziva podnosioca aplikacije ili posednika dizajna, da u roku od trideset (30) dana, od dana prijema poziva da isnese fotografije i graficke prikaze dizajna, u skladu sa članom 28 stav 1. podstav 1.3. ovog zakona.

5. Ako vlasnik dizajna ne deluje u skladu sa nevedenim pozivom u stavu 4 ovog člana ili ako tarifa održavanja za prvi petgodišnji period zaštite dizajna nije plaćena, smatra se da dizajn nije proizveo pravne posledice.

6. U slučaju mnogobrojne aplikacije na osnovu člana 29, odredbe stava 1. i 3. ovoga člana takodje se mogu sprovesti za neki od dizajna uključenih u tu aplikaciju.

Član 46 **Certifikat industrijskog dizajna**

1. Na zahtev vlasnika industrijskog dizajna i posle plaćanja odgovarajuće tarife, Kancelarija izdaje sertifikat za dizajn.

2. Sadržaj sertifikata određuje se podzakonskim aktom.

GLAVA VIII **OBIM I VREME TRAJANJA ZAŠTITE DIZAJNA**

Član 47 **Obim zaštite**

1. Zaštita koja proizlazi iz industrijskog dizajna obuhvata savki dizajn koji kod potrošača ne ostavlja utisak nekog drugog dizajna.

2. Tokom određivanja opsega zaštite, uzimaće se u obzir stepen slobode koju je imao dizajner tokom stvaranja dizajna.

Član 48 **Vreme trajanja zaštite**

1. Zaštita industrijskog dizajna traje pet (5) godina, koje se računa od dana aplikacije za industrijski dizajn.

2. Zaštita industrijskog dizajna može da se produži za dodatni period od pet (5) godina, a navise za period od dvadesetpet (25) godina tako što se računa od dana predaje aplikacije.

Član 49

Produženje registracije

1. Vlasnik industrijskog dizajna koji zahteva produzetak zastite, treba da tokom zadnje godine vaznosti ili naj kasnije sest (6) meseci posle isteka perioda vaznosti, da preda Kancelariji zahtev za zastitu industrijskog dizajna i da plati odgovarajucu dodatnu stope.
2. Novi period zastite počinje sa danom prelaska roka prethodnog perioda zastite.
3. Registracija produzetka zastite industrijskog dizajna objavljuje se u glasniku Kancelarije.
4. Podatke koje treba da sadrzi zahtev za produzetak registracije industrijskog dizajna utvrčuje se sa podzakonskim aktom.

Član 50

Razmatranje odluka Kancelarije

1. Protiv odluke Kancelarije je dozvoljeno žalba u roku od petnaest (15) dana od dana prijema odluke.
2. Žalba se adresuje komisiji koja se dužna da u roku od trideset (30) dana od dana prijema žalbe, odluči u pogledu žalbe i obavestiti stranku.
3. Komisija za razmatranje žalbi se osnova odlukom ministra.
4. Protiv odluke komisije može se podneti tužba nadležnom sudu u roku od trideset (30) dana.
5. Nadležnosti, mandat i rad komisije se regulise sa podzakonskim aktom.

GLAVA IX

PRESTANAK VAŽENJA I PONIŠTENJE INDUSTRIJSKOG DIZAJNA

Član 51

Prestanak važenja industrijskog dizajna

1. Industrijski dizajn prestaje da važi u sledećim slučajevima:
 - 1.1. sa istekom roka vaznosti industrijskog dizajna u smislu člana 49. ovog Zakona;
 - 1.2. na osnovu izjave vlasnika za dizanje ruke od dizajna, koji nije vazan od dana predaje izjave za dizanje ruke u pisanom obliku predatu u Kancelariji.

2. Prekid vaznosti dizajna registruje se u registar i objavljuje se u glasniku Kancelarije.

Član 52 **Odustajanje od dizajna**

1. Odustajanje od dizajna vrši se putem pismene izjave od vlasnika, upućenoj Kancelariji. Izjava proizvodi pravne posledice nakon registracije u registar.
2. U slučaju odustajanja od dizajna koji je podležan pomeranju roka za objavljivanje, procenjuje se da dizajn nije proizveo posledice koje su određene u ovom Zakonu.
3. Vlasnik može delimično da odustane od dizajna pod uslovom da je njegov primenjeni oblik je u skladu sa uslovima za zaštitu i da se sačuva identitet dizajna.
4. Ako je licenca registrovana, odustajanje ruke od dizajna se ubacuje u registar samo ako vlasnik dizajna dokazuje da je informisao licenciranog o njegovoj nameri da odustane od dizajna.
5. Ako je predstavljen zahtev na sudu u vezi odustajanja, u skladu sa članom 71. ovog zakona, Kancelarija ne upisuje odustajanje od dizajna u registar bez saglasnosti podnosioca zahteva.

Član 53 **Potpuno ili delimično poništenje registrovanog dizajna**

1. Kancelarija sa odlukom ponisti potpuno ili delimično registrovani dizajn, ako:
 - 1.1. dizajn nije u skladu sa članom 3 stav 1 podstav 1.4. ovog zakona;
 - 1.2. dizajn ne ispunjava zahteve prema članovima 5, 6, 7, 8, 9 i 10 ovog zakona;
 - 1.3. podnosilac aplikacije ili vlasnik registrovanog dizajna nije njegov vlasnik;
 - 1.4. dizajn je u sporu sa nekim prethodnim dizajnom koji je postao javan posle datuma predaje aplikacije, ili u slučajevima kada se teži potreban, posle datuma prijema prednosti, dizajn se stiti od datuma koji je postojao pre datuma registracije dizajna ili pre podnošenja aplikacije za jedno takvo pravo;
 - 1.5. koristi neki raspoznavajući znak u dizajnu koji sledi, dok je vlasnik prava raspoznavajućeg znaka ima pravo da zabrani takvu upotrebu;
 - 1.6. dizajn sadrži neovlašćenu upotrebu zaštićenog rada prema zakonu za autorsko pravo;

- 1.7. dizajn sadrzi neovlascenu upotrebu proizvoda, naziva, amblema, plakata i raznih natpisa, koje su predvidjene na člana 6b od Pariskom Konvencijom, a koje su od posebnog javnog interesa u Republici Kosova.
2. U slucajevima kada se industrijski dizajn delimicno ponisti, ako je u tom obliku u skladu sa zahtevima za zastitu i ako se sacuva identitet dizajna.
3. Posle donosenja odluke za ponistenje, Kancelarija proglašava nevazecim industrijski dizajn.

Član 54 **Zahtev za poništenje dizajna**

1. Zahtev za ponistenje dizajna prema članu 53. ovog zakona, pismeno se predaje Kancelariji.
2. Zahtev za ponistenje dizajna moze da se preda tokom perioda za zastitu. Zahtev moze da se preda i posle prekida posledica po dizajn ako podnosilac zahteva dokazuje da su boceli postupci za potvrđivanje ugrozavanja prava za dizajn, ili ako je podnosilac zahteva poceo sa postupkom koji sa donosenjem odluke od suda da se dokaže da nije ugrozio prava za industrijski dizajn.
3. Primiłjeni zahtev prema stavu 1 ovog člana nece se razmatrati dok se ne uplati odgovarajuca stope.
4. Sadržaj zahteva za ponistenje odredice se podzakonskim aktom.
5. Razlozi za ponistenje industrijskog dizajna odredjenih prema članu 53. stav 1. podstav 1.3. i 1.5. ovog zakona mogu se zahtevati samo od vlasnika industrijskog dizajna.
6. Razlozi za ponistenje industrijskog dizajna odredjenih prema članu 53. stav 1. podstav 1.4. ovog zakona, kogu se zahtevati ako podnosilac ili nosilac prava prednosti koji je u sporu.
7. Razlozi za ponistenje industrijskog dizajna odredjenih prema članu 53. stav 1. podstav 1.6. ovog zakona, mogu se zahtevati od lica cije je pravo ugrozeno.
8. Osim slučajeva odredjenih u stavovima 5, 6, 7 ovog zakona, zahtev za ponistenje industrijskog dizajna moze se prelati od bilo kog pravnog ili fizičkog lica.

Član 55 **Razmatranje zahteva za poništenje dizajna**

1. Kancelarija razmatranje zahteva za poništenje dizajna.

2. Ako Kancelarija utvrdi da je zahtev neprihvatljiv, onda Kancelarija proceni da razlozi za ponistenje , navedeni u zahtevu, predpostavljau vrednost industrijskog dizajna.
3. Tokom razmatranja zahteva, Kancelarija poziva stranke da predstave podatke u vezi sa zahtevom, u roku od šesdeset (60) dana od dana prijema pismenog poziva.
4. Na zhtev stranek, vremenski rok naveden u stavu 3. ovog zakona moze da se produzi jos za šesdeset (60) dana, posle plaćanja odgovarajuće stope.
5. U slučajevima kada Knacelarija proceni da nisu ispunjeni uslovi za poinistenje dizajna prema članu 53. ovog Zakona, tada Kancelarija uz odluku odbija zahtev za ponistenje dizajna .

Član 56

Objedinjenje zahteva za poništenje dizajna

1. U slucaju predaje zahteva za ponistenje registrovanog dizajna, predstavljenog tokom perioda zastite i dok Knacelarija nije donela jos olluku, terca lica dokazuje da započela sudski postupak proton ugrozavanja dizajna kao i da podnosillac zahteva za ponistenje, mogu da objedine kao stranka u postupku za ponistenje dizajna, sa zahtevom predatim u Knacelariji.
2. Objedinjenje stranaka u postupku prema stavu 1. ovog člana sprovodi se i u slucajevima kada treca strana dokazuje da vlasnik prava industrijskog dizajna zahtevala da prekine sumnjivo ugrozavanje dizajna i da je treca strana započela sa postupcima da se utvrdi da ona nije ugrozila dizajn.
3. Zajednički zahtev stranka prijavljuje se pismeno i ukljucuje izjavu razloga za zahtev. Zahtev se neće razmatrati dok se ne uplati stope odredjena u članu 54, stav 3. ovog zakona.

Član 57

Pravne posledice poništenja

Ako industrijski dizajn se ukida ili se proglašeni nevažećim, sve pravne posledice koja proizlaze iz registrovanog dizajna su nevažeće.

GLAVA X

MEDJUNARODNA REGISTRACIJA

Član 58

Medjunarodna registracija industrijskog dizajna

1. Medjunarodna registracija dizajna vrši se u skladu sa odredbama Haskog Sporazuma.
2. Aplikacija za medjunarodnu registraciju industrijskog dizajna direktno se predaje u Medjunarodnu Kancelariju.
3. Takse za medjunarodnu registraciju dizajna plaćaju se direktno u Medjunarodnu Kancelariju.
4. U skladu sa odredbama Haskog Sporazuma, odredbe ovog zakona sprovode se prema opstim principima za zahteve za produženje medjunarodne registracije u Republici Kosova, sa izuzetkom planova 40. i 41. ovog zakona.
5. Zahtev za nastavak iz stava 4. ovog člana, zamenjuje se sa dužinom trajanja vremenskog roka prema članu 42. stav 4. ovog zakona, u roku od četiri (4) meseca.

GLAVA XI KOMUNITARNI DIZAJN

Član 59 Posledice komunitarnog dizajna

Aplikacije za komunitarni dizajn i komunitarni dizajni zasticeni pre dana ulaska Republike Kosova u Evropsku Zajednicu imaju pravne posledice u Republici Kosova.

Član 60 Komunitarni dizajn kao raniji dizajn

U skladu sa članovima 6, 7, 8 i 53 ovog zakona, aplikacije za registraciju Komunitarnog Dizajna i Komunitarnih Dizajna koji su zasticeni smatraju se raniji dizajni u odnosu sa aplikacijama za nacionalne dizajne i nacionalnih dizajna koji su registrovani pre ulaska Republike Kosova u Evropsku Zajednicu.

Član 61 Prelazak aplikacije komunitarnog dizajna

Aplikacija za komunitarni dizajn predaje se Kancelariji, u skladu sa članom 32. stav 2. Pravilnika o komunitarnom dizajnu ako se uplati odgovarajuća tarifa.

Član 62 Zabrana upotrebe komunitarnog dizajna

Ako je upotreba komunitarskog dizajna, čija posledica je određena u članu 59. ovog zakona, je u suprotnosti sa upotrebom nacionalnog koji je registrovan pre ulaska Republike Kosova u Evropsku Zajednicu, ili sa aplikacijom za nacionalni dizajn, koji su registrovani pre ulaska Republike Kosova u Evropsku Zajednicu, vlasnik nacionalnog dizajna može da zapocne postupak, za zabranu upotrebe komunitarnog dizajna u Republiku Kosova i prosirenje prava za dizajn na teritoriji Republike Kosova i prosirenje prava na teritoriji Republike Kosova. Vlasnik dokazuje da je komunitarski dizajn u suprotnosti se nacionalnim dizajnom.

Član 63

Zastita komunitarnog dizajna

1. U slučaju ugrozavanja prava komunitarnog dizajna sprovode se odredbe za zastitu nacionalnog dizajna.
2. Za sve slucajeve ugrozavanja prava komunitarnog dizajna odlučuje nadležni Sud za nacionalni dizajn.

GLAVA XII

CIVILNO-PРАВNA ZAŠTITA DIZAJNA I PRIMENA PRAVA

Član 64

Nadležni sudovi za industrijski dizajn

Za sve slucajeve povrede prava industrijskog dizajna odlučuje na nadležni sud prema važećim zakonskim odredbama.

Član 65

Subjekti koji imaju pravo da zatraže zaštitu prava dizajna

Optužnicu u slučaju kršenja prava dizajna po ovom zakonu, imaju pravo da vrše vlasnik dizajna i vlasnik ekskluzivne licence prema ugovoru ili nosilac prava na dizajn.

Član 66

Postupak za utvrđivanje i sprečavanje povrede dizajna

1. Vlasnik dizajna može da pokrene postupak na sudu za utvrđivanje povrede prava njegovog dizajna, protiv lica koji povredio pravo dizajna, tako sto vrsi bez ovlasčenja neko od dela odredjenih prema članu 17. ovog zakona.

2. Vlasnik industrijskog dizajna može da pokrene sudski postupak protiv lica koje povredilo dizajn tako što je vrsilo bez ovlasćenja neko od dela predviđenih prema članu 17. ovog zakona, tako što zahteva zabranu takvih ili sličnih povreda i u buduće.

3. Vlasnik dizajna može da pokrene sudski postupak protiv lica koja je preduzela delovanje bez ovlasćenja, koja su prekršili ili su učinile ozbiljan pokušaj da povrede dizajn i zahteva zabranu takvih postupaka.

4. Postupak prema stavu 1, 2 i 3 ovog člana može da se pokrene protiv lica koje je tokom poslovne aktivnosti vrši usluge koje se koriste u radnjama kojima se povređuje dizajn ili iz koga može da proistekne povreda dizajna.

Član 67

Zahtev za zaplenu ili uništenje proizvoda

1. Vlasnik dizajna može da pokrene postupak protiv lica koji je povredio dizajn tako što je bez ovlasćenja učinilo neka dela prema članu 17. ovog zakona, i da zahteva da proizvodi koji povređuju dizajn da se povuku sa tržišta, da se zaplene ili unište sa troškovima tog lica.

2. Sud izriče meru predviđenu prema stavu 1. ovog člana, sa troškovima tuženog sem u slučajevima kada postoje posebni razlozi da se ne preduzme jedno takvo delovanje.

3. Izricanje mere od strane suda prema stavu 1. ovog člana, treba da bude u srazmeri sa povredom.

Član 68

Zahtev za nadoknadu štete

1. Vlasnik dizajna može da pokrene sudski postupak protiv lica koje je nanelo stetu tako što je učinilo bez ovlasćenja dela prema članu 17. ovog zakona, i da zahteva nadoknadu štete za pretrpljenu stetu.

2. Vlasnik dizajna može da pokrene sudski postupak protiv lica koje je vrsilo bez ovlasćenja dela prema članu 17. ovog zakona, tako što zahteva plaćanje nadoknade u irnosu koji on/ona zahtevalo u ugovoru za licencu, ako ona postoji.

3. Vlasnik dizajna može da pokrene sudski postupak protiv lica koje je činilo dela bez ovlasćenja član 17. ovog zakona, stekao je bez zakonske osnove tako što je povredilo tuđi dizajn, i da zahteva povratak ili nadoknadu dobitaka bez osnove.

4. Zahtevi prema stavu 1, 2 i 3 ovog člana ne isključuju jedna drugu.

Član 69

Zahtev za objavljivanje presude

1. Vlasnik dizajna može da zahteva da presuda suda sa kojim se potvrđuje potpuna ili delimična povreda prava dizajna, da se objavi u sredstvima javnog informisanja, sa troškovima optuženog.

2. Sud odlučuje u okviru ograničenja zahteva za potpuno ili delimično objavljivanje presude i sredstvo informisanja gde će završiti objavljivanje.

Član 70 **Zahtev za informacije**

1. Vlasnik industrijskog dizajna, koji je pokrenuo postupak za zaštitu dizajna u slučajevima povrede, može da traži informacije za poreklo i mrežu raspodele proizvoda koji povređuju dizajn.

2. Zahtev prema stavu 1. ovog člana može da preda u obliku tuzbe ili za preduzimanje privremnih mera protiv:

2.1. lica protiv koga je podignuta tuzba prema stavu 1. ovog člana;

2.2. lica koje je u okviru svoje poslovne aktivnosti ima proizvode za koje postoji sumnja da su povredile dizajn;

2.3. lica koje je tokom obavljanja svoje poslovne aktivnosti nudi usluge, za koje se sumnja da su povredile dizajn;

2.4. lica koje tokom njihove poslovne aktivnosti nude usluge ili koriste nudjene usluge u sumnjivim aktivnostima koja povređuju dizajn;

2.5. lica za koje se dokazuje da je uključeno u proizvodnju ili raspodelu proizvoda ili nudjenje sumnjivih usluga koja povređuju dizajn.

3. Zahtev za informacije za poreklo i mrežu raspodele proizvoda i usluga prema stavu 1. ovog člana može da uključi posebno:

3.1. informacije za imena i adrese proizvođača, distributera, snabdevača i ostalih ranijih vlasnika proizvoda i usluga, prodavaca na malo i veliko;

3.2. informacije za proizvedene količine, podeljene, primljene ili naručene, kao i o cenama za proizvode i usluge.

4. Ako navedeno lice odbija da pruži informacije bez ubedljivajućih razloga, on/ona je odgovorno za stvorenu štetu, u skladu sa zakonskim odredbama na snazi.

5. Odredbe ovog zakona ne vaze za upotrebu tajnih informacija.

6. Odredbe ovog zakona ne vazi za čuvanje i obezbeđivanje dokaza određene u članu 73. i 74. ovog zakona.

Član 71

Zahtev za prenos prava za dizajna preko suda

1. Ako aplikacija za dizajn je predata od neovlasćenog lica ili je registrovana u registar u ime osoba u suprotnosti sa odredbama prema članu 11, 12, 13 i 14 ovog zakona, ovlascena osoba može da preda zahtev za prenos industrijskog dizajna, ili zahteva da se registruje u registar kao dizajner u skladu sa članom 15. ovog zakona.

2. Ovlašćena osoba prema stavu 1. ovog člana može da pokrene postupak na sudu za prenos dizajna, tokom celog vremena trajanja zaštite dizajna.

3. Sud upoznaje Kancelariju za presudu prenosa, sa ciljem registracije u registar i za objavljivanje.

4. Ako se dizajn prenosi putem presude, licenca i ostala prava koja su u korist trećih osoba prestaju sa danom pisa u registar za prenos.

5. Ako pred registraciju sudskog prenosa dizajna, neovlašćeni nosilac dizajna ili licencirani je koristio dizajn ili je učinio pripreme da to koristi u poverenju, sud može njima da prizna neekskluzivnu pravo za upotrebu i to posle predatog zahteva u sudu ali ne kasnije od tri (3) meseca od dana registracije prenosa.

Član 72

Privremene mere u slučaju povrede dizajna

1. Sa zahteva od vlasnika dizajna, koji dokazuje da njegov dizajn povredjen ili je pokušano da se povredi, sud može da izriče privremenu meru sa ciljem da se da kraj ili da se zaustavi povreda a posebno:

1.1. da naredi predpostavljenog gazilaca da zaustavi delovanje povrede industrijskog dizajna, da izada takvu naredbu protiv posrednika, cije su usluge koriscene od treće lica za povredu dizajna;

1.2. da naredi zaplenu ili povlačenje proizvoda koji su u suprotnosti sa ovim zakonom.

2. Sa zahteva od vlasnika dizajna, koji dokazuje da je njegov dizajn povredjen u poslovne delatnosti sa ciljem obezbedjenja i materijalne dobiti i takva povreda je pokušaj da njemu stvori nepopravljivu stetu ili testo popravljivu, sud pored privremenih mera navedeni u stav 1. ovog člana, može da naredi zaplenu pokretne i nepokretne imovine protivnicke strane, koja je direktno povezana sa povredom, uključujući i zamrzavanje njegovog /njenog bankarskog računa.

3. Sa ciljem odredjivanja i izvršenja privremene mere prema stavu 2. ovog člana, sud zatraži od protivnicke strane ili ostalih lica, predaju bankarskih, finasijskih informacija i ostalih privrednih informacija, ili stavljanje na raspolaganje ostalih informacija i dokumenata a koji su za to vezani. Sud obezbedjuje zastitu tajnosti takvih informacija i zabranjuje njihovu zloupotrebu.

4. Privremena mera prema stavu 1. ovog člana moze da se naredi bez upoznavanja protivnicke strane, ako podnosilac zahteva dokaze da ostale mere ne bi bile efikasne, ili postoji opasnost stvorenja nepopravljive ili tesko popravljive stete. Privremena mera prema stavu 2 ovog clana moze da se naredi bez upoznavanja protivnicke strane, ako podnosilac zahteva za meru, dokazuje da nece biti efikasna ili, ako se uzimaju okolnosti slucaja, oho bi bilo potrebno.

5. U odluci za privremenu meru, sud odredjuje vreme trajanja takve mere i ako je naredjeno neka druga mera pre pocetka postuaka, period u okviru koga podnosilac zahteva pokrece postupak da opravda meru, u roku od dvadeset (20) radnih dana a ne duze od trideset jedan (31) kalendarskih dana, od dana izricanja privremene mere.

Član 73

Privremene mere i čuvanje dokaza

1. Prema zahtevu vlasnika dizajna, koji potvrđuje da je povredjeno pravo dizajna, ili postoji opasnost da se gazi i postoji mogućnost da dokaz gaženja ili tog ugrožnosti, ne moze se uzimati ili je testo za uzimanje, sud naredi privremenu meru za čuvanje dokaza.

2. Putem privremene mere prema stavu 1 ovog clana, sud naredjuje:

2.1. detaljan opis za proizvode i usluge, koja mogu da ugroze dizajn sa ili bez uzimanja uzoraka;

2.2. zaplenu proizvoda koji prete da krše dizajn;

2.3. zaplenu koriscenih marterijala i sredstava tokom proizvodnje i raspodele proizvoda koji mogu da ugroze dizajn kao i dokumentaciju koja je za to vezana.

3. Privremena mera odredjena u stavu 1. ovog clana, moze da se izriče bez upoznavanja protivnicke strane, ako podnosilac zahteva za preduzetu meru potvrdi da postoji opasnost da se dokaz unisti ili moze da se stvori nepopravljiva ili testo popravljiva steta.

4. U odluci koja naredjuje privremenu meru, sud odredjuje vreme trajanja mere i ako postupak nije pokrenut, pod uslovom da je zahtev predat u vremenskom roku koji nece biti krači od dvadeset (20) radnih dana a ne duzi od trideset jedan (31) kalendarskih dana od podnosenja zahteva.

Član 74

Obezbedjivanje dokaza tokom postupka

1. Kada stranka u postupku zahteva dokaze koja se tiču protivnicke strane, sud poziva protivnicku stranu da preda takve dokaze u vremenskom roku.

2. Vlasnik dizajna u svojstvu tuzioca, koji tezi da je ugrozavanje dizajna je arsena u poslovnoj aktivnosti sa ciljem materijalne dobiti i za ovo nudi dokaze tokom postuaka kao sto su bankarska, finansijska dokumenta ili druga poslovna dokumenta ili dokaze koji potvrđuju da ona pripadaju protivnickoj strani, sud poziva protivnicku stranu da nudi takve dokaze u okviru odredjenog vremenskog roka.

3. Ako prozivana stranka da nudi dokaze, odbije da ti dorazi pripadaju njoj ili su pod njenom kontrolom, sud moze da uzina dokaze da bi utvrdio jednu takvu činjenicu.

Član 75

Ubrzani postupci

1. Postupak u vezi sa ugrozavanjem dizajna treba da bude ubrzan.

2. Na zhatev suda ili stranke koja je pokrenula postupak u vezi gaženja prava dizajna, Kancelarija prima zahtev za ponistenje ili proglašavanje nevazecim olluku za registrovani dizajn, predatog pre ili tokom postuaka i da deluje u ubraznom postupku. Sud uzimajući u obzir okolnosti moze da odluci prekid postuaka do konačne odluke.

GLAVA XIV

PREDSTAVLJANJE

Član 76

Predstavljanje od ovlašćenih predstavnika

1. Fizička ili pravna lica koja imaju prebivaliste ili sediste delatnosti u Republiku Kosovo mogu da ostvare njihova prava prema ovom Zakonu i pomoći ovlašćenih predstavnika koji su registrovani u registar predstavnika, koju ima Kancelarija.

2. Strana fizička ili pravna lica, koja nemaju prebivaliste ili sediste delatnosti u Republiku Kosova mogu da ostvare prava prema ovom Zakonu u postupcima u Kancelariji samo preko ovlašćenih predstavnika koji su registrovani u registar predstavnika koji ima Knacelarija.

Član 77

Ovlašćeni predstavnici

1. Predstavljanje fizičkih ili pravnih lica prema kancelariji može da se izvrši i putem ovlašćenog lica koja je sa odlukom Kancelarije o Registraciji ovlašćenih predstavnika vodi pri Kancelariji.
2. Kancelarija registruje i briše ovlašćeno lice iz Registra ukoliko to lice ispunjava ili ne ispunjava određene uslove sa ovim podzakonskim aktom a u skladu sa ovim zakonom.

Član 78

Ovlašćenja ovlašćenih predstavnika

1. Ovlašćeni predstavnik za industrijskog dizajna može da predstavlja jedno fizičko ili pravno lice pred kancelarijom u okviru i unutar svere ovlašćenja kojim je ovlašćen od strane fizičkog ili prvog lica.
2. Ovlašćenje može da se izda za jedno ili više aplikacija za registraciju industrijskog dizajna kako za one postojeće tako i one koje slede.
3. Ovlašćenje koji se odnosi na jednu ili više aplikacija i registraciju industrijskog dizajna jednog fizičkog ili pravnog lica priznaje se kao jedno opšte ovlašćenje.
4. Ovlašćenje može da bude i ograničen samo za određene radnje koje se pruzimaju pri kancelariji.
5. Ukoliko se odriće od industrijskog dizajna, ovlašćenje treba jasno da izkaže konkretne zahteve od vlasnika dizajna.

Član 79

Povlačenje ovlašćenja

1. Vlasnik industrijskog dizajna može da povuče ovlašćenje u svako vreme ovlašćenom licu kom je to dato.
2. Posle informisanja o promeni predstavnika, Kancelarija nastavlja da komunicira sa novim predstavnikom za dizajna ili direktno sa fizičkim ili pravnim licem vlasnikom dizajna.
3. Vlasnik dizajna dao dve ili više ovlašćenja različitim predstavnicima za dizajna, merodavan je, ovlašćenje koje je dato sa što skorijem datumom.

Član 80

Predaja ovlašćenja

1. Predstavnik industrijskog dizajna koji tvrdi da je ovlašćeni da ovlašćuje vlasnika pred Kancelarijom, a koji nije Kancelariji predao ovlašćenje sa argumentima, poziva se da u roku od šesdeset (60) dana od dana prijema poziva, dostavlja valjano pismeno ovlašćenje.
2. Na zahtev predstavnika za industrijskog dizajna, vremenski period može da se produži i za šesdeset (60) dana od isteka roka koji je naznačen u podstavu 1 ovoga stava.
3. Ukoliko predstavnik industrijskog dizajna ne dostavlja Kancelariju valjano ovlašćenje u predviđenom roku i nastavlja da deluje u svoje ime, preduzete mere od strane predstavnika za smatraju se kao da nisu ni preduzete.

GLAVA XV KAZNENE ODREDBE

Član 81 Kaznene odredbe

1. Novčanom kaznom od pet hiljada (5,000) € do osam hiljada (8,000) € kaznjava se pravno lice koja tokom obavljanja svoje trgovacke delatnosti na bilo koji način koristi proizvode ili usluge kršenja prava utvrđenih u članu 17 ovog zakona.
2. Novčanom kaznom od dve hiljade (2,000) € do tri hiljade (3,000) € kaznjava se odgovorno lice pravnog lica prema stavu 1 ovog člana.
3. Novčanom kaznom od tri hiljade (3000) € do četiri (4000) € kaznjava se fiziko lice koje tokom obavljanja svoje trgovacke delatnosti, na bilo koji način koristi proizvode ili usluge kršenja prava utvrđenih u članu 17. ovog zakona.
4. U slučajevima kada se dizajn koristi u suprotnosti sa odredbama ovog zakona, sa kojim se pretpostavlja sa učinjeno krivično delo, sprovode se odredbe Krivičnog zakona Kosova.

GLAVA XVI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 82 Prelazne odredbe

1. Član 59. ovog zakona se sprovodi od dana potpisivanja Haskog Sporazuma od strane Republike Kosovo i član 59, 60, 61, 62 i 63 ovog zakona sprovode se od dana ulaska Republike Kosovo u Evropsku uniju.

2. Za sve postupke za registraciju industrijskih dizajna zapocetih pre stupanja na snagu ovog zakona, za koje Kancelarija nije započela vestacenje, procedure vezanim za ponistenje ili ukidanje kao i sa postupcima vezanim za aplikaciju za registraciju rivalidnih industrijskih dizajna sprovode se odredbe ovog zakona.

3. U članu 8. stav 1. ovog zakona, reči “teritorija Republike Kosovo“ zamenjuju se rečima “Evropska unija“, danom ulaska Republike Kosovo u Evropsku uniju.

4. Ministar za trgovinu i industriju donosi podzakonska akta za sprovedjenje ovog zakona u roku od dvanaest (12) meseci od stupanja na snagu ovog zakona..

Član 83 Prestanak važenja

Stupanjem na snagu ovog zakona, stavlja se van snage Zakon br.02/L-45 “o industrijskom dizajnu“, kao i ostala akta koja su u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 86 Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.

**Zakon br. L-028
28. jul 2011.godine**

Predsednik Skupštine Republike Kosovo

Jakup KRASNIQI